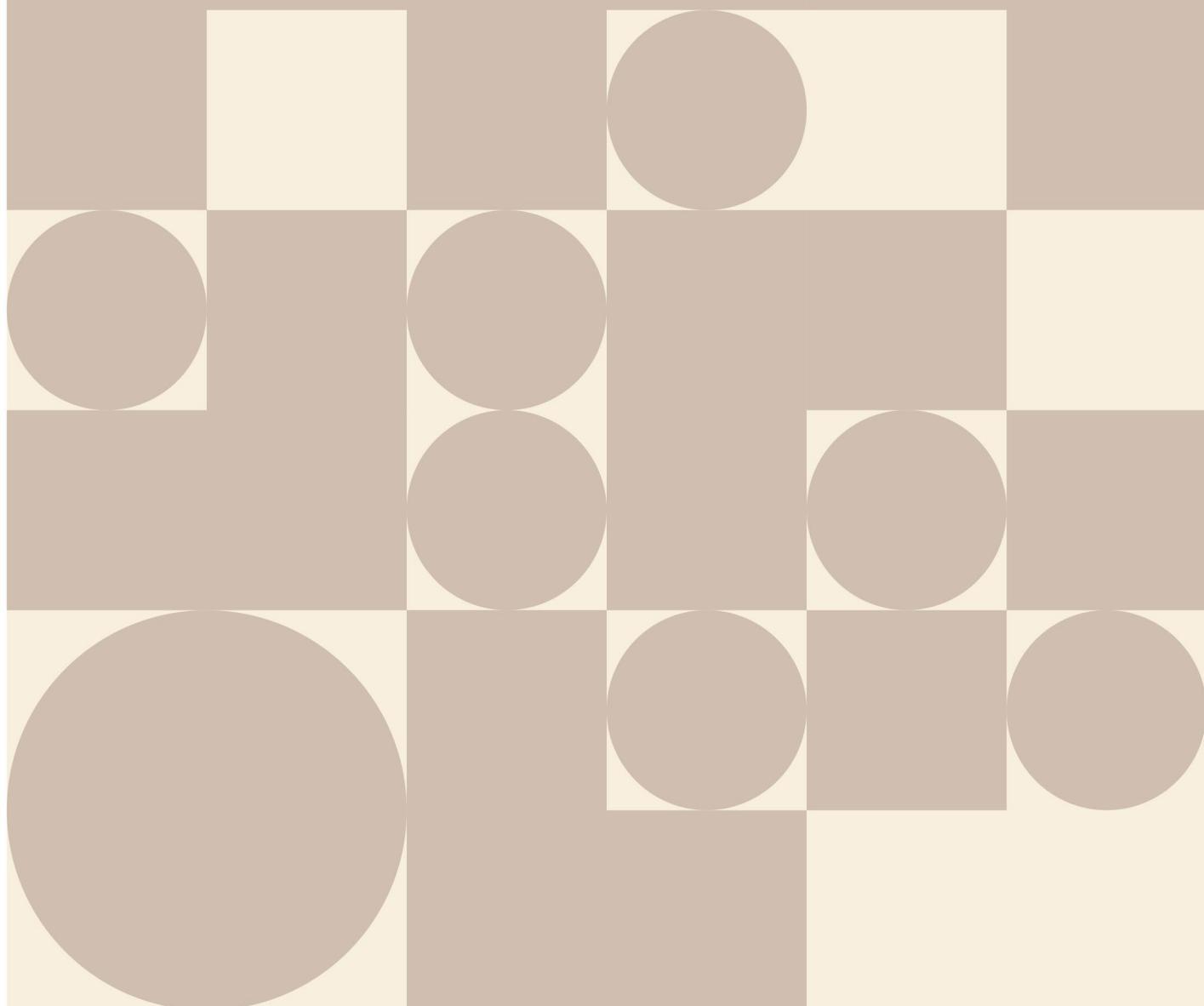
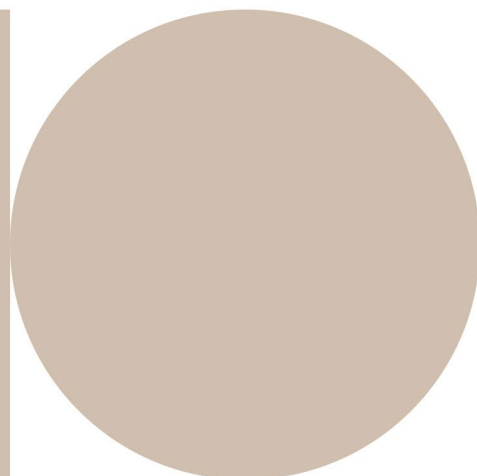

Oslo

Standard kontraktsvilkår for Oslo kommunes kjøp av håndverkertjenester

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
1 Alminnelige bestemmelser	5
1.1 Kontrakten	5
2 Partenes representanter	5
2.1 Partsrepresentanter	5
2.2 Varsling	5
3 Partenes plikter	6
3.1 Samarbeid	6
3.2 Møter og befaringer	6
3.3 Taushetsplikt	6
3.4 Markedsføring	6
4 Leverandørens plikter	6
4.1 Materialer	6
4.2 Ansvar	7
4.3 Overdragelse av forpliktelser	7
4.4 Organisering	7
4.5 Oppdragets utførelse	7
4.6 Regningsarbeider med et estimat	7
4.7 Samarbeid med Oppdragsgiver	7
4.8 Samarbeid med andre	8
4.9 Regelverk	8
4.10 Forsikring	8
5 Oppdragsgivers plikter	8
5.1 Alminnelige krav til medvirkning	8
5.2 Opplysningsplikt	9
5.3 Engasjement og utskiftning av Oppdragsgivers sideleverandører	9
5.4 Identifikasjon	9
6 Oppdragets fremdrift	9
6.1 Fremdriftsplan	9
6.2 Ferdigstilling	9

6.3 Forsinkelse	9
7 Endringer	10
7.1 Endringsordre	10
7.2 Irregulær endringsordre.....	10
7.3 Justering av pris.....	10
8 Fristforlengelse og forsering	11
8.1 Fristforlengelse.....	11
8.1.1. Oppdragsgivers forhold	11
8.1.2. Forhold utenfor Leverandørens kontroll	11
8.1.3. Fristforlengelsens omfang	11
8.1.4. Justering av pris.....	11
8.1.5. Varsling	11
8.2 Oppdragsgivers rett til å pålegge forsering.....	12
8.3 Leverandørens rett til å forsere.....	12
8.4 Oppdragsgivers rett til fristforlengelse	12
9 Pris og betaling	12
9.1 Pris.....	12
9.2 Regulering av prisen	13
9.3 Utgifter og reiser	13
9.4 Fakturering.....	13
9.5 Elektronisk faktura	13
9.6 Betaling ved fastpris.....	13
9.7 Betaling etter medgått tid (regningsarbeid)	14
9.8 Betalingsfrist.....	14
9.9 Oppdragsgivers tilbakeholdsrett.....	15
9.10 Slutfaktura og sluttoppgjør	15
9.11 Betalingsmislighold.....	15
10 Avbestilling	15
11 Mislighold.....	15
11.1 Mangel	15
11.2 Retting.....	16
11.3 Prisavslag.....	16

11.4 Erstatning.....	16
11.5 Oppdragsgivers reklamasjonsfrist	16
11.6 Dagmulkt og erstatning	17
11.7 Oppdragsgivers varslingsplikt	18
12 Heving	18
13 Tvister	18

1 Alminnelige bestemmelser

Standard kontraktsvilkår (dette dokument) gjelder mellom Oslo kommune («Oppdragsgiver») og den part som påtar seg å utføre håndverkertjenester («Leverandøren»), samlet «Partene».

Med kontraktsdokument menes kontrakt for Oslo kommunes kjøp av håndverkertjenester.

Med total kontraktssum menes summen av beløp i hovedbestilling og alle eventuelle tilleggsbestillinger under samme kontrakt, eksklusive merverdiavgift.

1.1 Kontrakten

Med mindre annet er avtalt, består kontrakten av følgende dokumenter:

- a) Eventuelle endringsavtaler;
- b) Kontraktsdokument;
- c) Eventuelt referat fra forhandlingsmøter;
- d) Oppdragsgivers konkurransegrunnlag, tilbudsforespørsel eller bestilling;
- e) Leverandørens tilbud eller ordrebekreftelse;
- f) Standard kontraktsvilkår (standardvilkårene)

Ved motstrid gjelder dokumentene i nevnte rekkefølge.

2 Partenes representanter

2.1 Partsrepresentanter

Hver av partene skal utpeke en partsrepresentant. Navnene på representantene skal inntas i kontraktsdokumentet. Utskiftning av representanter skal varsles skriftlig innen rimelig tid.

Partenes representanter har fullmakt til å opptre på partenes vegne i alle spørsmål som angår kontrakten og som er nødvendige for å gjennomføre det enkelte oppdrag uten unødvendige opphold. Leverandøren, eller den som opptre på dennes vegne, plikter å sette seg inn i de relevante delegasjons- og fullmaktsbestemmelser som gjelder for Oppdragsgivers representant.

Partene kan ikke forplikte hverandre overfor tredjemann uten særskilt fullmakt.

2.2 Varsling

Varsel, krav og andre meldinger som skal gis etter kontrakten, skal sendes til partenes representanter etter punkt 2.1 eller til avtalte adresser for varsling. Varsel skal gis skriftlig med mindre det kan godtgjøres å være gitt på annen måte. Varsel som er innført i referat eller protokoll fra møte mellom partene, regnes som skriftlig varsel.

3 Partenes plikter

3.1 Samarbeid

Partene skal samarbeide lojalt under gjennomføringen av kontrakten. De skal innen rimelig tid underrette hverandre om forhold som de forstår eller bør forstå vil få betydning for kontrakten.

3.2 Møter og befaringer

Partene skal delta på møter og befaringer som Oppdragsgiver anser nødvendige for å gjennomføre det enkelte oppdrag.

3.3 Taushetsplikt

Partene har taushetsplikt om opplysninger som fremkommer om den annens forretningsmessige eller personlige forhold når det foreligger en berettiget interesse i at opplysningene ikke blir spredt.

Leverandøren og dennes ansatte, samt eventuelle underleverandører, har også taushetsplikt om opplysninger om ansatte, skoleelever, beboere, brukere o.l. ved oppdrag som utføres i kommunale enheter.

Taushetsplikten skal ikke være til hinder for at slike opplysninger gis til andre når dette er nødvendig for gjennomføringen av kontrakten. Det samme gjelder opplysninger som er nødvendige for senere drift og vedlikehold.

3.4 Markedsføring

Leverandøren må innhente skriftlig forhåndsgodkjennelse fra Oppdragsgiver dersom Leverandøren ønsker å gi offentligheten informasjon om kontrakten

Eventuell kontakt med media skal håndteres av Oppdragsgiver.

4 Leverandørens plikter

4.1 Materialer

Med mindre annet er avtalt skal Leverandøren levere materialer som er nødvendige for å gjennomføre det enkelte oppdrag i henhold til kontrakten.

Materialene skal være av vanlig god kvalitet, dersom ikke annet følger av avtalen.

4.2 Ansvar

Leverandøren er ansvarlig for sine ansatte, medhjelpere og underleverandør(er) som han benytter for å oppfylle sine forpliktelser etter kontrakten.

4.3 Overdragelse av forpliktelser

Leverandøren kan ikke overdra sine forpliktelser etter kontrakten uten at Oppdragsgiver har samtykket skriftlig på forhånd.

4.4 Organisering

Leverandøren skal ha en organisasjon som er tilpasset kontrakten, og ansatte og medhjelpere med nødvendige faglige kvalifikasjoner.

Leverandøren skal kunne dokumentere et kvalitetssikrings- og styringssystem tilpasset kontraktens art og omfang.

4.5 Oppdragets utførelse

Leverandøren skal utføre hvert enkelt oppdrag tilknyttet kontrakten rasjonelt og med god faglig standard. Leverandøren skal ivareta Oppdragsgivers interesser og opplyse om vesentlige forhold ved tjenesten og oppdraget som Leverandøren måtte kjenne til og som Oppdragsgiver har grunn til å regne med å få.

Leverandøren skal foreta regelmessig opprydding etter sitt eget arbeid og fjerne alt avfall etter dette på en miljømessig forsvarlig måte. Overholder ikke Leverandøren sine forpliktelser til opprydding, kan Oppdragsgiver etter skriftlig varsel iverksette slik opprydding for Leverandørens regning.

4.6 Regningsarbeider med et estimat

Dersom det ved regningsarbeid er avtalt et estimat for det enkelte oppdrag, enten i form av antall timer eller pris, skal Leverandøren tilrettelegge arbeidet slik at estimatet overholdes.

Leverandøren plikter uten ugrunnet opphold å varsle Oppdragsgiver når han forstår eller burde forstå at det enkelte oppdrag ikke kan gjennomføres innenfor det antall timer eller den pris som er avtalt i henhold til estimatet. Ved unnlatt eller for sen varsling, er Leverandøren forpliktet til for egen regning å gjennomføre oppdraget i henhold til kontrakten.

4.7 Samarbeid med Oppdragsgiver

Leverandøren skal innen rimelig tid gjøre Oppdragsgiver kjent med hva Leverandøren behøver av opplysninger, grunnlagsmateriale og beslutninger for å gjennomføre kontrakten og når dette skal foreligge.

Leverandøren skal uten ugrunnet opphold varsle Oppdragsgiver når det oppstår behov for endringer av kontrakten, videre utredninger eller supplerende undersøkelser.

4.8 Samarbeid med andre

Innenfor kontraktens ramme skal Leverandøren samarbeide med de andre leverandørene og leverandører som Oppdragsgiver har engasjert.

4.9 Regelverk

Leverandøren skal utføre kontrakten i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

Leverandøren skal i samråd med Oppdragsgiver holde nødvendig kontakt med offentlige myndigheter og bistå med innhenting av nødvendige tillatelser. Fører lov- eller forskriftsendring etter kontraktsinngåelsen til at kontrakten må justeres, skal det anses som en endring etter punkt 7, med mindre Leverandøren ved kontraktsinngåelsen burde ha tatt endringen i betraktning eller unngått virkningen av den.

4.10 Forsikring

Leverandøren plikter å ha ansvarsforsikring. Forsikringen skal dekke erstatningsansvar innenfor de beløpsgrenser som er avtalt. Dersom beløpsgrenser ikke er avtalt, plikter Leverandøren å tegne ansvarsforsikring som er dekkende i forhold til de skader som kan oppstå med utgangspunkt i kontraktens omfang og art. Forsikringen skal opprettholdes inntil eventuelt ansvar etter punkt 11.4 er bortfalt, jfr. punkt 11.5.

På anmodning fra Oppdragsgiver skal Leverandøren fremlegge forsikringsbevis for Oppdragsgivers kontroll. Oppdragsgivers kontroll fratar ikke Leverandøren risikoen for at forsikringen er dekkende.

Oslo kommune er selvassurandør.

5 Oppdragsgivers plikter

5.1 Alminnelige krav til medvirkning

Oppdragsgiver skal medvirke til Leverandørens gjennomføring av kontrakten. Medvirkningen skal skje i overensstemmelse med det som er avtalt og for øvrig slik lojal opptreden tilsier, herunder skal Oppdragsgiver bidra med eventuelt grunnlagsmateriale som er i hans besittelse, og fatte de beslutninger som er nødvendige for gjennomføringen av kontrakten.

Medvirkningen skal være tilpasset den avtalte fremdriften for kontrakten.

5.2 Opplysningsplikt

Oppdragsgiver skal opplyse Leverandøren om forhold som han forstår eller bør forstå er av betydning for gjennomføringen av kontrakten.

5.3 Engasjement og utskifting av Oppdragsgivers sideleverandører

Oppdragsgiver har rett til å engasjere og skifte ut Oppdragsgivers sideleverandører.

Ved engasjement og utskifting av Oppdragsgivers sideleverandører skal Leverandøren varsles.

5.4 Identifikasjon

Oppdragsgiver svarer for sine ansatte og andre medhjelpere som han benytter for å gjennomføre sine oppgaver etter kontrakten.

6 Oppdragets fremdrift

6.1 Fremdriftsplan

Leverandøren skal utføre de enkelte oppdrag i samsvar med de tidsfrister som er avtalt i kontrakten.

Dersom Oppdragsgiver anmoder om det, skal Leverandøren utarbeide en fremdriftsplan for sine arbeider. Planen skal vise hvordan de avtalte tidsfristene skal overholdes, og skal fortløpende justeres for eventuelle fristforlengelser eller forseringer. Med mindre annet er uttrykkelig avtalt skal tidsfrister angitt i Leverandørens fremdriftsplan anses som avtalte.

Er frister ikke oppgitt i kontrakten, skal Leverandøren påbegynne utførelsen av det enkelte oppdrag uten ugrunnet opphold etter at kontrakt er inngått, og gjennomføre oppdraget med rimelig fremdrift og uten unødvendige avbrudd.

Leverandøren skal uten ugrunnet opphold varsle Oppdragsgiver dersom frister eller rimelig fremdrift ikke kan holdes.

6.2 Ferdigstillelse

Dersom ikke annet er avtalt, skal Leverandøren innen rimelig tid varsle Oppdragsgiver skriftlig ved ferdigstillelse av det enkelte oppdrag. Oppdragsgiver skal innen rimelig tid gi melding om det skal gjennomføres en sluttbefaring. Oppdragsgiver kan be om at bildedokumentasjon vedlegges varsel om ferdigstillelse.

6.3 Forsinkelse

Det foreligger forsinkelse dersom et oppdrag ikke er utført innen avtalte frister, jfr. punkt 6, med de justeringer som følger av punkt 8.

7 Endringer

7.1 Endringsordre

Oppdragsgiver kan pålegge Leverandøren endringer.

Endring kan være arbeid i tillegg til eller i stedet for det som er avtalt, endring av arbeidsomfanget eller i avtalte frister. Endringen må ligge innenfor Leverandørens fagområde, stå i sammenheng med det kontrakten omfatter, og ikke være urimelig tyngende for ham å utføre.

Pålegg om endring skal være skriftlig. Det skal fremgå av pålegget at det er en endring og hva endringen går ut på.

For regningsarbeid gjelder ikke reglene om endringsordre, men reglene i punkt 9.7.

7.2 Irregulær endringsordre

Dersom Leverandøren pålegges oppgaver uten at det skjer ved endringsordre etter punkt 7.1, må Leverandøren gjennomføre pålegget dersom det er innenfor det avtalte i henhold til kontrakt.

Dersom Leverandøren finner at pålegget ligger utenfor det avtalte i henhold til kontrakt, skal han varsle Oppdragsgiver og samtidig beskrive hvorfor.

Leverandøren skal innen rimelig tid varsle Oppdragsgiver dersom han vil påberope seg dette som en endring. Gjør han ikke det, taper han retten til å påberope seg at pålegget innebærer en endring. Dette gjelder ikke dersom Oppdragsgiver måtte forstå at det forelå en endring.

Når Oppdragsgiver mottar varsel etter denne bestemmelsen, skal han innen rimelig tid enten utstede endringsordre eller avslå Leverandørens krav.

Leverandøren plikter å utføre pålegg som ikke kan utsettes uten fare for vesentlig skade for Oppdragsgiver.

7.3 Justering av pris

Oppdragsgiver skal godkjenne eventuelle endringer i pris før endringsarbeidet påbegynnes. Dersom ikke annet er avtalt vedrørende regulering av pris ved endringer, skal prisen reguleres på følgende måte:

a) Endring av oppdragets omfang

Ved endring av det enkelte oppdragets omfang skal det gis et forholdsmessig tillegg til eller fradrag i det avtalte honoraret i kontrakten. Dersom Leverandørens pris fastsettes etter avtalte timepriser eller andre enhetspriser, skal disse legges til grunn.

b) Endring av avtalte frister

Ved endring av avtalte frister har Leverandøren krav på å få dekket eventuelle økte merkostnader endringene medfører

8 Fristforlengelse og forsering

8.1 Fristforlengelse

8.1.1. Oppdragsgivers forhold

Leverandøren har rett til fristforlengelse dersom han blir forsinket som følge av forhold Oppdragsgiver har risikoen for, blant annet endringer og manglende medvirkning.

8.1.2. Forhold utenfor Leverandørens kontroll

Leverandøren har rett til fristforlengelse dersom han skriftlig godtgjør at fremdriften hindres av forhold utenfor hans kontroll, blant annet overenskomstbestemmelser, streik, lockout eller offentlige forbud eller påbud som ikke omfattes av punkt 4.9.

Leverandøren har likevel ikke rett til fristforlengelse i den grad han burde ha tatt hindringen i betraktning på kontraktstidspunktet, eller ha unngått eller overvunnet følgene av den.

Skyldes fremdriftsproblemene en underleverandør/medhjelper hos Leverandøren, har Leverandøren bare rett til fristforlengelse dersom også underleverandør/medhjelper ville hatt rett til det etter 8.1.1. og 8.1.2 første ledd.

8.1.3. Fristforlengelsens omfang

Fristforlengelsens varighet skal tilsvare den tid forsinkelsen har vedvart.

Leverandøren skal likevel søke å forebygge og begrense skadevirkningene, samt den tid forsinkelsen har vedvart, på grunn av de fristforlengende forhold.

8.1.4. Justering av pris

Leverandøren har rett til justering av sitt honorar etter punkt 7.3 som følge av fremdriftshindringer som nevnt under punkt 8.1.1, men ikke punkt 8.1.2.

8.1.5. Varsling

Dersom Leverandøren krever fristforlengelse og/eller justering av honorar, skal han varsle Oppdragsgiver uten ugrunnet opphold. I varselet skal det gis en begrunnelse for kravet, og det

skal fremgå av dette om Leverandøren krever fristforlengelse og/eller justering av honorar. Leverandøren skal innen rimelig tid etter at varselet ble gitt spesifisere sitt krav.

Ved unnlatt eller for sen varslings, har Leverandøren ikke krav på fristforlengelse og/eller justering av honorar.

Oppdragsgiver skal innen rimelig tid vurdere Leverandørens begrunnede krav til fristforlengelsen, for så å ta stilling til kravet umiddelbart. I motsatt fall taper Oppdragsgiver retten til å påberope seg at forholdet ikke gir grunnlag for Leverandørens krav. Dette gjelder ikke dersom Leverandøren må forstå at kravet om fristforlengelse er grunnløst.

8.2 Oppdragsgivers rett til å pålegge forsering

Leverandøren skal i rimelig utstrekning forsere sine arbeidere etter pålegg fra Oppdragsgiver. Dersom Leverandøren mener han ikke kan forsere det enkelte oppdrag i overensstemmelse med de nye fristene, skal han uten ugrunnet opphold varsle Oppdragsgiver.

Reglene for varslings i punkt 8.1.5 gjelder tilsvarende ved forsering.

Oppdragsgiver skal betale honorar etter punkt 8.1.4 for forseringen med mindre den foretas for å innhente forsinkelse som Leverandøren svarer for.

8.3 Leverandørens rett til å forsere

Avslår Oppdragsgiver et berettiget krav på fristforlengelse etter punktene 8.1.1 eller 8.1.2, har Leverandøren rett til å forsere arbeidet for Oppdragsgivers regning med mindre forseringsutgiftene blir uforholdsmessig store.

Før enhver forsering påbegynnes, skal Oppdragsgiver varsles skriftlig, med angivelse av hva forseringen antas å koste.

8.4 Oppdragsgivers rett til fristforlengelse

Oppdragsgiver har rett til fristforlengelse dersom han godtgjør at leveringen av hans ytelser hindres av slike forhold utenfor hans kontroll som er nevnt under punkt 8.1.2.

9 Pris og betaling

9.1 Pris

Dersom annet ikke er avtalt i kontraktsdokumentet skal det enkelte oppdrag honoreres etter medgått tid eks mva.

9.2 Regulering av prisen

Prisen er ikke gjenstand for regulering med mindre annet er avtalt.

9.3 Utgifter og reiser

Prisen inkluderer Leverandørens nødvendige utgifter, herunder parkering, bompasseringer og verktøy o.l. i forbindelse med kontrakten. Tilsvarende gjelder Leverandørens utgifter til deltakelse på møter og befaringer som er nødvendige for å gjennomføre kontrakten, med mindre annet er avtalt.

Leverandørens utgifter og reisetid for reiser er inkludert i prisen med mindre annet er avtalt.

Dersom utgifter i forbindelse med reiser som er pålagt eller forhåndsavtalt med Oppdragsgiver skal dekkes av Oppdragsgiver, skal statens reiseregulativ legges til grunn. Reisetid for pålagte eller forhåndsavtalte reiser godtgjøres etter avtalt timesats, begrenset til 8 timer pr. døgn.

9.4 Fakturering

Leverandørens fakturaer skal spesifiseres og dokumenteres slik at de kan kontrolleres av Oppdragsgiver. Dersom det enkelte oppdrag honoreres etter medgått tid, skal timelister vedlegges fakturaen. Alle fakturaer skal være påført bestillings-/rekvisisjonsnummer, eventuelt andre referanser som Oppdragsgiver krever, og klart angi hva beløpet gjelder. Utlegg og honorar for endringer skal angis særskilt. Oppdragsgiver kan kreve nødvendig dokumentasjon for kontroll av oppgavene.

9.5 Elektronisk faktura

Leverandøren plikter å sende elektroniske fakturaer i godkjent standardformat fra dato for kontraktsinngåelse jf. forskrift om elektronisk faktura i offentlige anskaffelser. Leverandøren må inngå en egen avtale med et aksesspunkt.

Dersom Leverandøren ikke etterkommer krav om bruk av elektronisk faktura kan Oppdragsgiver holde tilbake betaling inntil elektronisk faktura i godkjent standardformat leveres.

Oppdragsgiver skal uten unødig opphold gi melding om dette. Dersom slik melding er gitt, løper opprinnelig betalingsfrist fra tidspunktet elektronisk faktura i godkjent standardformat er levert.

9.6 Betaling ved fastpris

Dersom ikke annet er avtalt, forfaller ikke krav på betaling før det enkelte oppdraget er ferdigstilt.

Er det avtalt avdragsvis betaling kan Leverandøren kreve betaling etter hvert som arbeidet utføres. Avdrag kan kreves på grunnlag av det som er utført i løpet av en kalendermåned. Betaling skjer på grunnlag av de spesifiserte oppgavene som sendes etter punkt 9.4.

Betaling av avdrag innebærer ingen godkjenning av arbeidet som danner grunnlaget for vedkommende faktura.

9.7 Betaling etter medgått tid (regningsarbeid)

Regningsarbeid skal utføres rasjonelt og forsvarlig.

Timepris for regningsarbeid skal fastsettes i kontrakten. Er timepris ikke avtalt, skal gjengs pris for denne type tjeneste legges til grunn.

Leverandøren skal på forespørsel fra Oppdragsgiver gi et skriftlig estimat over honorar, utlegg og utgifter. Han skal uten ugrunnet opphold varsle Oppdragsgiver hvis det er grunn til å anta at estimatet vil bli vesentlig overskredet. Oppdragsgiver skal uten ugrunnet opphold ta stilling til varselet. Overskridelser som ikke er varslet til Oppdragsgiver, gir ikke grunnlag for krav for økt honorar.

Dersom ikke annet er avtalt, kan Leverandøren kreve fortløpende betaling for det regningsarbeidet som er utført i løpet av en kalendermåned. Betaling skjer på grunnlag av de spesifiserte fakturaoppgavene som sendes etter punkt 9.4.

Dersom Oppdragsgiver mener at de spesifiserte fakturaoppgavene ikke stemmer med det som faktisk er utført, må han sende skriftlig varsel til Leverandøren innen 30 dager etter at han mottok dem. Varsler ikke Oppdragsgiver innen fristen, legges fakturaoppgavene til grunn for oppgjøret. Dette gjelder ikke dersom oppgavene er uriktige som følge av grov uaktsomhet hos Leverandøren, eller dersom Oppdragsgiver ikke forstod eller burde forstå at de spesifiserte fakturaoppgavene ikke stemmer med det som faktisk er utført.

Oppdragsgiver er ikke avskåret fra senere å påberope seg at de totale kostnadene ved regningsarbeidet er blitt unødvendig høye på grunn av urasjonell drift eller annet uforsvarlig forhold.

Utgifter Leverandøren har hatt kan bare kreves refundert dersom det er avtalt i kontrakten.

9.8 Betalingsfrist

Oppdragsgiver skal betale innen 30 dager etter mottatt faktura. Betaling innebærer ingen godkjenning av arbeidet.

9.9 Oppdragsgivers tilbakeholdsrett

Oppdragsgiver kan holde tilbake så mye av betalingen at han har tilstrekkelig sikkerhet til dekning av et spesifisert og begrunnet krav.

Er et erstatningskrav omtvistet, kan tilbakeholdsrett eller motregning ikke finne sted dersom Leverandøren stiller betryggende sikkerhet i form av en selvskyldnerkaushon fra bank eller annen finansinstitusjon. Som betryggende sikkerhet regnes også erklæring fra forsikringsselskap om at den påståtte skade er dekket av forsikringen.

For øvrig plikter Oppdragsgiver å betale uomtvistede krav innen de avtalte tidsfrister.

9.10 Slutfaktura og sluttoppgjør

Leverandøren skal sende slutfaktura innen rimelig tid og senest 3 måneder etter at det enkelte oppdrag er avsluttet. Slutfakturaen skal omfatte alle Leverandørens krav. Krav som ikke er medtatt i sluttoppgjøret kan ikke fremsettes senere. Leverandøren kan likevel ta spesifisert forbehold om senere endring av sluttsummen dersom grunnlaget for beregningen av kravet ikke har foreligget i tide.

Oppdragsgiver skal betale innen 30 dager etter mottatt faktura.

9.11 Betalingsmislighold

Ved forsinket betaling kan Leverandøren kreve forsinkelsesrente i henhold til lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling.

10 Avbestilling

Oppdragsgiver kan avbestille hele eller deler av det enkelte oppdrag. Avbestillingen skal skje skriftlig og innen rimelig tid etter at beslutning om dette er tatt. Leverandøren har krav på betaling for den delen av oppdraget som er utført og for dokumenterte faktiske kostnader som følge av avbestillingen. Erstatning for tapt fortjeneste betales ikke.

Leverandøren plikter å begrense sitt tap som følge av avbestillingen.

11 Mislighold

11.1 Mangel

Det foreligger mangel dersom kontraktarbeidet ved ferdigstillelse avviker fra det som er avtalt, og dette skyldes forhold Leverandøren svarer for.

Som mangel regnes også skade på kontraktarbeidet som oppstår etter ferdigstilling, og som er en nærliggende og påregnelig følge av den opprinnelige mangelen.

11.2 Retting

Oppdragsgiver kan kreve at Leverandøren retter mangler for Leverandørens regning og risiko, dersom dette kan skje uten å forvolde Leverandøren urimelig kostnad og ulempe.

Leverandøren kan kreve å foreta retting når Oppdragsgiver ikke har særlig grunn til å motsette seg dette.

Rettingen skal foretas innen en rimelig frist fastsatt av Oppdragsgiver. Dersom retting ikke er foretatt innen fristen, kan Oppdragsgiver kreve at Leverandøren betaler de nødvendige kostnader til retting utført av en annen leverandør.

11.3 Prisavslag

Består mangelen i at en del av oppdraget ikke er utført, og denne ikke blir rettet i henhold til punkt 11.2, kan Oppdragsgiver kreve et forholdsmessig prisavslag.

I stedet for prisavslag kan Oppdragsgiver heve avtalen i henhold til punkt 12 dersom formålet med tjenesten blir vesentlig forfeilet som følge av mangelen.

11.4 Erstatning

Oppdragsgiver kan kreve erstatning for direkte tap som følge av mangelen. Dersom Leverandøren, eller noen han svarer for har utvist grov uaktsomhet eller forsett, kan Oppdragsgiver kreve erstatning også for indirekte tap.

Erstatningen er begrenset til et beløp som tilsvarer total kontraktssum eller estimert totalt honorar, eksklusive merverdiavgift. Denne begrensingen gjelder ikke dersom Leverandøren eller noen Leverandøren svarer for har utvist grov uaktsomhet eller forsett.

Oppdragsgiver skal søke å forebygge og begrense skadevirkningene av Leverandørens feil.

Kan deler av feilen henføres til Oppdragsgivers forhold, eller har han ved uaktsomhet medvirket til det økonomiske tapet, reduseres Leverandørens ansvar forholdsmessig.

11.5 Oppdragsgivers reklamasjonsfrist

Oppdragsgiver må innen rimelig tid påberope seg mangel som han blir kjent med under utførelsen av det enkelte oppdrag, eller ved ferdigstilling i henhold til punkt 6.2. Gjør han ikke det, taper han retten til å påberope seg mangelen. Etter at det enkelte oppdrag er avsluttet, kan

Oppdragsgiver bare påberope seg mangler som reklamerer innen rimelig tid etter at han har oppdaget eller burde ha oppdaget den.

Med mindre annet er avtalt, kan reklamasjon ved arbeid på ting ikke fremsettes senere enn 2 år etter at det enkelte oppdrag er avsluttet. Dersom resultatet av tjenesten er ment å vare vesentlig lenger enn 2 år, samt ved arbeid på fast eiendom, er reklamasjonsfristen 5 år.

Reklamasjonsfristene gjelder ikke dersom mangelen skyldes forsett eller grov uaktsomhet hos Leverandør eller noen han svarer for.

11.6 Dagmulkt og erstatning

Det foreligger forsinkelse dersom Leverandøren er forsinket i henhold til punkt 6.3.

Ved forsinkelse begynner dagmulkt å løpe automatisk. Leverandøren skal betale dagmulkt etter de satser som er angitt i kontrakten. Dersom annet ikke er avtalt, er dagmulkten 1,5 ‰ av total kontraktssum eller antatt totalt honorar for det enkelte oppdrag, eksklusive merverdiavgift, minimum kr. 1.000,- pr. hverdag.

Med hverdag menes alle dager unntatt helligdager og offentlige høytidsdager.

Dagmulkt slutter å løpe når det som skal utføres innen tidsfristen er utført. Leverandørens samlede dagmulktsansvar er begrenset til 15 % av total kontraktssum eller antatt totalt honorar. Ansvarsbegrensningen gjelder ikke dersom forsinkelsen har sin årsak i forsett eller grov uaktsomhet hos Leverandøren eller noen Leverandøren svarer for.

Hvis bare en del av den avtalte ytelsen er forsinket, kan Leverandøren kreve en nedsettelse av dagmulkten som står i forhold til Oppdragsgivers mulighet til å nyttiggjøre seg den del av ytelsen som er levert.

Når forsinkelsen har vart så lenge at maksimal dagmulktbeløp er nådd, foreligger det vesentlig kontraktsbrudd.

Valg av dagmulkt skal ikke være til hinder for at Oppdragsgiver i tillegg krever erstatning for å få dekket tap som viser seg å bli større enn det som dekkes av dagmulkten. Betalt dagmulkt skal gå til fradrag i erstatningen i den utstrekning den gjelder samme forhold.

Erstatningen er begrenset til et beløp som tilsvarer total kontraktssum eller antatt totalt honorar, eksklusive merverdiavgift. Denne begrensningen gjelder ikke dersom Leverandøren eller noen Leverandøren svarer for har utvist grov uaktsomhet eller forsett.

Oppdragsgiver skal søke å forebygge og begrense skadevirkningene av Leverandørens forsinkelse.

11.7 Oppdragsgivers varslingsplikt

Dersom Oppdragsgiver krever erstatning, skal han varsle Leverandøren innen rimelig tid etter at han ble klar over grunnlaget for å reise kravet. Gjør han ikke det, tapes kravet.

12 Heving

En part har rett til å heve kontrakten dersom den annen part vesentlig misligholder sine kontraktsforpliktelser, eller det er klart at slikt mislighold vil inntre. Flere brudd på kontraktsforpliktelsene kan samlet sett utgjøre et vesentlig mislighold. Før heving skjer skal det gis skriftlig varsel og en rimelig frist til å rette forholdet, med mindre misligholdet er så graverende at dette ikke er hensiktsmessig for Oppdragsgiver.

Oppdragsgiver kan heve kontrakten dersom Leverandøren går konkurs eller blir insolvent.

Oppdragsgiver kan istedenfor prisavslag heve kontrakten dersom formålet med tjenesten blir vesentlig forfeilet som følge av mangelen. Leverandøren har i disse tilfeller ikke rett til betaling, men har rett til å få tilbakelevert materiale m.m. i den grad det er mulig uten ulempe av betydning eller kostnad for Oppdragsgiver. For det som ikke kan leveres tilbake, kan Leverandøren kreve rimelig vederlag inntil den verdi dette har for Oppdragsgiver.

Ved heving på grunn av annet mislighold enn nevnt i 3. ledd, har Leverandøren krav på honorar for den delen av kontrakten som er utført på hevingstidspunktet.

Den part som hever kan kreve erstatning for tap han påføres som følge av misligholdet. Betalt dagmulkt skal gå til fradrag i erstatningen i den utstrekning det gjelder samme forhold. Erstatningen er begrenset til et beløp som tilsvarer total kontraktssum eller antatt totalt honorar, eksklusive merverdiavgift. Denne begrensingen gjelder ikke dersom parten eller noen parten svarer for har utvist grov uaktsomhet eller forsett.

13 Tvister

Enhver tvist mellom partene om kontraktsforholdet som ikke løses i minnelighet avgjøres ved ordinær rettergang. Ved løsning av tvister skal norsk rett legges til grunn.

Vernetting er Oslo tingrett.